

RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

11. marts 1999 *

I sag T-151/94,

British Steel plc, London, ved solicitors Philip G.H. Collins og John E. Pheasant, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Marc Loesch, 11, rue Goethe,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, først ved Julian Currall og Norbert Lorenz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Gérard Sajust de Bergues, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, derefter ved generaldirektør Jean-Louis Dewost, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Julian Currall og Guy Charrier, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, som befuldmægtigede, bistået af barrister James Flynn, bar of England and Wales, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: engelsk.

vedrørende en hovedpåstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker (EFT L 116, s. 1),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Anden Udvidede Afdeling)

sammensat af den fungerende afdelingsformand, C.W. Bellamy, og dommerne A. Potocki og J. Pirrung,

justitssekretær: fuldmægtig J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 23., 24., 25., 26. og 27. marts 1998,

afsagt følgende

Dom ¹

Sagens faktiske omstændigheder

A — Indledende bemærkninger

- 1 Nærværende sag vedrører en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker (EFT L 116, s. 1, herefter »beslutningen«), hvorved den fastslog, at 17 europæiske stålvirksomheder og en af deres faglige organisationer i strid med EKSF-traktatens artikel 65, stk. 1, havde deltaget i en række aftaler, vedtagelser og former for samordnet praksis vedrørende fastsættelse af priser, opdeling af markeder og udveksling af fortrolige oplysninger om Fællesskabets marked for stålbjælker, og pålagde 14 virksomheder inden for denne sektor bøder for de mellem den 1. juli 1988 og den 31. december 1990 begåede overtrædelser.
- 2 Sagsøgeren, British Steel plc (herefter »British Steel«), er den største producent af råstål i Det Forenede Kongerige. I det forretningsår, der sluttede den 31. marts 1990, havde selskabet en konsolideret omsætning på 5,113 mia. GBP, og i 1990

1 — Præmisserne i nærværende dom er i det væsentlige identiske med eller ligner præmisserne i Rettens dom af 11.3.1999, Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), med undtagelse af navnlig præmis 74-91, 373-378 og 413-428 i den nævnte dom, som ikke har noget modstykke i nærværende dom. Overtrædelserne af traktatens artikel 65, stk. 1, som er lagt sagsøgeren til last på visse nationale markeder, er heller ikke de samme som dem, sagsøgeren kritiseres for i sagen Thyssen mod Kommissionen. Den delvise annullation af beslutningens artikel 1 er i nærværende sag i det væsentlige begrundet med det manglende bevis for sagsøgerens deltagelse i den overtrædelse, der omhandles i punkt 1 i domskonklusionen til nærværende dom.

udgjorde selskabets salg af stålbjælker 286,5 mio. GBP. I 1989 var det den største producent af stålbjælker i Fællesskabet.

[...]

D — *Beslutningen*

47 Beslutningen, som blev modtaget af sagsøgeren den 3. marts 1994, ledsaget af en skrivelse fra Van Miert af 28. februar 1994 (herefter »skrivelsen«), indeholder følgende konklusion:

»Artikel 1

Følgende virksomheder har, i den udstrækning, der er beskrevet i denne beslutning, deltaget i de under deres respektive navne anførte former for praksis, der har hindret, begrænset eller fordrejet den normale konkurrence på det fælles marked. Hvor der idømmes bøder, er overtrædelsens varighed angivet i måneder, dog ikke for så vidt angår harmoniseringen af tillæg, hvor virksomhedernes deltagelse er angivet med et 'x'.

[...]

British Steel

- a) Udveksling af fortrolige oplysninger gennem Poutrelles-udvalget (25)
- b) Prisfastsættelse i Poutrelles-udvalget (27)
- c) Fastsættelse af priser på det italienske marked (3)
- d) Fastsættelse af priser på det danske marked (30)
- e) Markedsdeling, 'Traverso-systemet' (3 + 3)
- f) Markedsdeling, Frankrig (3)
- g) Markedsdeling, Italien (3)
- h) Markedsdeling, British Steel, Ensidesa og Aristrain (8)
- i) Markedsdeling, British Steel og Ferdofin (30)

j) Harmonisering af tillæg

(x)

[...]

Artikel 4

For de i artikel 1 angivne overtrædelser, som fandt sted efter den 30. juni 1988 (31.12.1989² for Aristrain's og Ensidesa's vedkommende), pålægges følgende bøder:

[...]

British Steel plc

32 000 000 ECU

[...]

2 — Denne dato angives i den franske og spanske version af beslutningen. Den tyske og engelske version angiver datoen 31.12.1988.

Artikel 6

Denne beslutning er rettet til:

[...]

— British Steel plc

[...]«

[...]

Den subsidiære påstand om annullation af beslutningens artikel 4 eller i det mindste nedsættelse af bødens beløb

[...]

— Anvendelsen af omsætningen som kriterium for beregningen af bøden

- 643 Vedrørende sagsøgerens argument om, at Kommissionen ved at anvende omsætningen som kriterium for beregningen af bøden ikke har taget hensyn til visse faktorer, som kunne føre til at overdrive størrelsen af selskabets omsætning sammenlignet med dets konkurrenters omsætning, skal det bemærkes, at Kommissionen ifølge traktatens artikel 65, stk. 5, er forpligtet til at tage hensyn til den pågældende virksomheds omsætning som grundlæggende kriterium for beregningen af bøden. Traktatens udgangspunkt er således, at omsætningen for de produkter, som vedrøres af en restriktiv praksis, udgør et objektivi kriterium, der giver et rimeligt udtryk for denne praksis' skadelige virkning for den normale konkurrence.
- 644 I den foreliggende sag har sagsøgeren ikke bevist, at Kommissionens benyttelse af samme procentsats for omsætningen ved beregningen af bøden for de virksomheder, der deltog i samme overtrædelse, har ført til nogen form for forskelsbehandling til skade for selskabet. Når der ikke foreligger formildende eller skærpnde omstændigheder eller andre helt særlige omstændigheder, der er behørigt godtgjort, påhviler det i medfør af ligebehandlingsprincippet Kommissionen med henblik på beregningen af bøden at anvende den samme referencesats på de virksomheder, der har deltaget i den samme overtrædelse.
- 645 For så vidt angår sagsøgerens argument om, at den relevante omsætning er den, der er opnået i forbindelse med de produkter, der faktisk er blevet solgt i overensstemmelse med de pågældende aftaler, og ikke den omsætning, der er opnået fra samtlige produkter af den samme type, som virksomheden har solgt, med eller uden anvendelse af de ulovlige former for praksis, skal Retten minde om, at artikel 65, stk. 5, bestemmer, at Kommissionen kan pålægge bøder, der er lig med det dobbelte af omsætningen for de produkter, som vedrøres af aftalen, bortset fra når formålet med aftalen har været at begrænse produktionen, den tekniske udvikling eller investeringerne, idet bøden i så fald kan sættes op til 10% af den pågældende virksomheds årsomsætning.

- 646 Sagsøgeren har fuldt ud deltaget i aftaler og former for samordnet praksis, der kan påvirke hele EKSF-markedet, og det er derfor med føje, at Kommissionen har taget hensyn til virksomhedens samlede salg af stålbjælker i Fællesskabet og i øvrigt har tilpasset bøderne under hensyn til den geografiske udstrækning af den enkelte konkrete overtrædelse.

[...]

— Varigheden af overtrædelsen

- 669 Retten finder, at en ulovlig adfærd, der har vist sig ved deltagelse i en række aftaler og former for konkurrencebegrænsende praksis vedrørende fastsættelse af priser, opdeling af markeder og udveksling af fortrolige oplysninger, og hvis faste ramme var en række møder mellem producenter over en periode på 25-30 måneder, med rette kan betragtes som langvarig. I øvrigt fremgår det ikke af sagens akter — i modsætning til hvad sagsøgeren har hævdet — at Kommissionen med henblik på beregningen af bøden har taget hensyn til tiden før den 30. januar 1988.

[...]

Rettens udøvelse af sin fulde prøvelsesret

- 686 Det bemærkes, at Retten allerede har annulleret beslutningens artikel 1, for så vidt som denne fastslår, at sagsøgeren deltog i en aftale om opdeling af det italienske marked (jf. præmis 419 ovenfor). Bøden, som Kommissionen har pålagt for denne overtrædelse, er blevet opgjort til 252 600 ECU.

- 687 Det skal præciseres, at aftalen om opdeling af markedet mellem sagsøgeren og Ferdofin (jf. præmis 434 ff. ovenfor) alene vedrørte det britiske marked og ikke det italienske marked. I modsætning til Kommissionens beregninger skal det italienske marked følgelig ikke medregnes blandt de faktorer, der skal tages i betragtning ved beregningen af bøden, hvilket fører til en nedsættelse på 1 684 200 ECU efter den af Kommissionen fulgte metode.
- 688 Af de grunde, der er anført ovenfor i præmis 477³, skal perioden mellem den 1. juli og den 31. december 1988 ikke medregnes ved beregningen af bøden vedrørende overtrædelsen ved fastsættelse af priser på det danske marked, hvilket for sagsøgerens vedkommende indebærer en nedsættelse af bøden med 40 100 ECU efter den af Kommissionen fulgte metode.
- 689 Retten har endvidere af de ovenfor anførte grunde (jf. præmis 631 ff.⁴ ovenfor) annulleret forhøjelsen af sagsøgerens bøde på grund af den angivelige recidivkarakter af sagsøgerens adfærd, hvilken forhøjelse Kommissionen har opgjort til et beløb på 8 040 100 ECU.
- 690 Det skal endvidere bemærkes, at det hverken i beslutningens artikel 1 eller i den første tabel, der opsummerer de forskellige prisfastsættelsesaftaler, og som findes i beslutningens betragtning 314, anføres, at sagsøgeren har deltaget i en aftale om fastsættelse af priser på det spanske marked. Det fremgår imidlertid af de detaljerede forklaringer, som Kommissionen har afgivet under sagens behandling, at der er pålagt sagsøgeren en bøde på 320 800 ECU for en sådan overtrædelse. Kommissionen har under henvisning til beslutningens betragtning 174 og 276 anført, at det åbenbart skyldes en fejl, at disse omstændigheder ikke også er blevet anført i beslutningens betragtning 314 og i artikel 1.
- 691 Eftersom det ikke fastslås i beslutningens konklusion, at sagsøgeren har deltaget i den nævnte overtrædelse, kan der ikke tages hensyn til den ved beregningen af

3 — Jf. dommen i sagen Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), præmis 451.

4 — Jf. dommen i sagen Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), præmis 614 ff.

bøden. Denne må følgelig nedsættes med 320 800 ECU ifølge den af Kommissionen anvendte beregningsmetode.

- ⁶⁹² Endelig finder Retten af de ovenfor anførte grunde (præmis 652⁵ ff.), at det samlede beløb af den bøde, der er pålagt for aftalerne og den samordnede praksis vedrørende fastsættelse af priser, skal nedsættes med 15%, fordi Kommissionen i et vist omfang har overvurderet de konkurrencebegrænsende virkninger af de konstaterede overtrædelser. Under hensyn til den allerede nævnte nedsættelse for så vidt angår aftalerne om priser på det spanske og det danske marked udgør denne nedsættelse 1 669 200 ECU ifølge den af Kommissionen anvendte beregningsmetode.
- ⁶⁹³ Såfremt Kommissionens metode anvendtes, måtte sagsøgerens bøde således nedsættes med 12 007 000 ECU.
- ⁶⁹⁴ Når Retten fastsætter en bøde som led i udøvelsen af sin fulde prøvelsesret, er der i sagens natur ikke tale om en præcis matematisk operation. I øvrigt er Retten ikke bundet af Kommissionens beregninger, men skal foretage sin egen vurdering under hensyntagen til alle sagens omstændigheder.
- ⁶⁹⁵ Retten finder, at Kommissionens generelle fremgangsmåde ved fastsættelsen af bødernes niveau (jf. ovenfor⁶) er velbegrundet under hensyn til sagens omstændigheder. De overtrædelser, der består i fastsættelse af priserne og opdeling af markederne, og som udtrykkeligt er forbudt efter traktatens artikel 65, stk. 1, må nemlig betragtes som særlig alvorlige, eftersom de indebærer et direkte indgreb i de væsentlige konkurrenceparametre på det pågældende marked. Endvidere har systemerne for udveksling af fortrolige oplysninger, som er lagt sagsøgeren til last, haft et lignende formål som en opdeling af markederne på grundlag af de traditionelle handelsstrømme. Alle de overtrædelser, der er taget i betragtning med henblik på bøden, blev begået efter kriseordningens ophør, efter at virksomhederne havde modtaget behørig

5 — Jf. dommen i sagen Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), præmis 640 ff.

6 — Jf. dommen i sagen Thyssen mod Kommissionen (sag T-141/94, Sml. II, s. 347), præmis 577.

advarsler. Som det er fastslået af Retten, var det generelle formål med de i sagen omhandlede aftaler og former for praksis netop at hindre eller forstyrre den tilbagevenden til den normale konkurrence, som var følgen af den åbenbare kriseperiodes ophør. Virksomhederne var endvidere bekendt med disse foranstaltningers ulovlige karakter og skjulte dem bevidst for Kommissionen.

- ⁶⁹⁶ Under hensyn til det anførte i det hele, samt henset til, at Rådets forordning (EF) nr. 1103/97 af 17. juni 1997 om visse bestemmelser vedrørende indførelsen af euroen (EFT L 162, s. 1) finder anvendelse fra den 1. januar 1999, skal bødens beløb fastsættes til 20 000 000 EUR.

Den subsidiære påstand om tilbagebetaling af bøden med tillæg af morarenter

- ⁶⁹⁷ For så vidt angår påstanden om tilbagebetaling af bøden med tillæg af morarenter i den situation, hvor denne ophæves eller nedsættes, skal det blot konstateres, at det tilkommer Kommissionen at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at fuldbyrde nærværende dom, således som det foreskrives i traktatens artikel 34.

[...]

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Udvidede Afdeling)

- 1) Artikel 1 i Kommissionens beslutning 94/215/EKSF af 16. februar 1994 om en procedure i henhold til EKSF-traktatens artikel 65 vedrørende aftaler og forskellige former for samordnet praksis mellem europæiske producenter af stålbjælker annulleres, for så vidt som sagsøgeren heri beskyldes for at have deltaget i en aftale om opdeling af det italienske marked i en periode på tre måneder.
- 2) Den bøde, der er pålagt sagsøgeren ved artikel 4 i beslutning 94/215, fastsættes til et beløb på 20 000 000 EUR.
- 3) I øvrigt frifindes Kommissionen.
- 4) Sagsøgeren bærer sine egne omkostninger samt halvdelen af Kommissionens omkostninger. Kommissionen bærer halvdelen af sine egne omkostninger.

Bellamy

Potocki

Pirrung

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 11. marts 1999.

H. Jung

Justitssekretær

C.W. Bellamy

Afdelingsformand